

moci cizího státu. Dle údajů žalobních jest saská republika jakožto majitelka saských drah na základě ustanovení železničního řádu dopravního povinna náhradou škody za ztrátu a ježto v obvodu krajského soudu libereckého má jmění, jest tento soud dle § 99 j. n. ku rozhodování o žalobě příslušným jak věcně tak i místně.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Dovolací rekurs jest v právu. Postupující v řízení soudním mají soudové jakožto nositelé justiční výsosti svého státu právo, žádati na stranách v mezích a za podmínek zákona procesuálního poslušnost a vysloviti při porušení povinnosti k procesuální poslušnosti zákonné následky procesuální neposlušnosti. Konečným cílem rozepře jest, by uplatňovanému nároku nebo právu dostalo se neodporovatelného formalisování a propůjčila se mu vykonatelnost. Základní podmínkou procesuální moci nařizovací, respektování formalisace práva nebo nároku a vynutitelnosti procesuálního výroku jest nařizovací moc a procesuální nadřízenost státního orgánu, jenž procesuální příkaz vydává, nárok nebo právo formalisuje nebo výroku svému vykonatelnost propůjčuje, a rubem věci posuzováno procesuální poslušnost toho, proti němuž nařizovací moc v naznačených směrech se osvědčuje. Kde není závazku ku podrobení se a poslušnosti vůči výronům moci nařizovací, není přirozeně místa pro moc nařizovací. Rovněž jest zřejmo, že rovný rovnému jen tam smí nařizovati, kde jest to zvlášť odůvodněno. Vykonává soudy právo justiční výsosti, vystupuje stát jako nositel své státní svrchovanosti. Tato však nepostihuje dle zásad mezinárodního práva jiný stát jakožto rovnocenný samostatný subjekt svrchovanosti téže jakosti, moci a síly. Na jiném státu, jenž dobrovolně nepodrobil se soudnímu rozhodování státu domácího, nelze žádati ani poslušnost oproti procesuálním příkazům, aniž lze mu ukládati, by dbal formalisace nároku nebo práva, jež proti němu byla vyslovena, nebo podrobil se co do rozsudku donucovací moci soudu procesního. Z řečeného vyplývá, že pro žalobu, o kterou se jedná, byl by tuzemský soud příslušný jen tehda, kdyby saská republika buď mezinárodní smlouvou nebo v této rozepři výslovným prohlášením podrobila se tuzemské soudní pravomoci. Ani toho ani onoho předpokladu zde není. Na tom, zdali žalovaná strana má v tuzemsku majetek, nezáleží, poněvadž tato okolností mohla by opodstatněna býti příslušnost dovolávaného soudu jen tehda, kdyby žalovaná strana tuzemské soudní pravomoci vůbec byla podřízena, čemuž však, jak dolíčeno, zde není. Za tohoto stavu věci bylo dovolacímu rekursu vyhověno, aniž bylo třeba, zabývati se otázkou, zda mezinárodní smlouva o železniční dopravě pro dílčí státy bývalé rakousko-uherské monarchie podržela platnost, čili nic.

Čís. 640.

Při určování výše výživného, k němuž jest státní zaměstnanec po zákonu povinen, nelze plně započísti mimořádné příplatky za dočasnou službu mimo trvalé působíště zaměstnancovo (na Slovensku).

(Rozh. ze dne 31. srpna 1920, R I 597/20.)

V rozvodové rozepři vlakového revisora státních drah, přiděleného službou na Slovensko, s jeho manželkou, žijící v Praze, vyměřil jí soud první stolice výživné, vzav za základ celkové příjmy manželovy na Slovensku. Rekursní soud výši výživného přiměřeně snížil. Důvody: Z celkových příjmů žalobcových připadá větší částka na přídavky, které pobírá z důvodu, že jest přikázán služebně jako vlakový revisor na Slovensko. Poskytuje-li stát svým zřízencům, konajícím službu na Slovensku, dosti značné přídavky služební, děje se tak zajisté proto, by jim nahradil nepoměrně větší výlohy, jichž, jak jest všeobecně známo, vyžaduje konání služby na Slovensku a které zejména jsou značny u zřízenců, kteří mají rodinu a jichž pobyt tamtéž pouze jest dočasný. Jelikož žalobci ze služebních příjmů jeho zbýti musí tolik, aby mohl službu náležitě zastávat, neodpovídalo této zásadě, byly-li ony mimořádné příplatky prostě připočteny k řádným příjmům pravidelným a z celkové sumy se pak výživné vyměřilo. Při správném postupu měly vyměření prozatímního výživného za základ vzaty býti pouze řádné pravidelné příjmy, při čemž ovšem mohlo přihlíženo býti k tomu, že ony mimořádné příjmy do jisté míry poskytují žalobci možnost, uspořiti něco z příjmů řádných.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu manželky v podstatě z důvodů rekursního soudu.

Čís. 641.

Na základě žaloby, domáhající se výroku, že dlužník jest oprávněn, zhostiti se peněžního závazku, uloženého mu exekucním titulem, zaplacením v korunách rakouských, lze dle § 42 čís. 1 ex. ř. odložití exekuci jen co do částky, o kterou hodnota pohledávky v československé měně převyšuje její hodnotu ve měně rakouské.

(Rozh. ze dne 31. srpna 1920, R I 665/20.)

Soud první stolice vyhověl návrhu dlužníkově, by odložena byla exekuce celé vymáhané pohledávky, ježto podal na vymáhajícího věřitele žalobu o určení, že vymáhanou pohledávku jest zaplatiti v korunách rakouských. Rekursní soud žádost zamítl. Důvody: Žaloba, o niž dlužník opírá svůj návrh, jest pouhou žalobou určovací. Nesměruje tudíž ani proti nároku jako takovému (§ 35 ex. ř.) ani proti povolení exekuce (§ 36 ex. ř.), aniž týká se přípustnosti dalšího vedení exekuce (§ 39 čís. 5 ex. ř.). Jmenovitě netvrdí se v žalobě, že byla vymáhaná pohledávka zaplacená pokud se týče složena dle § 1425 obč. zák. k soudu. Není tu tedy žádného ze zákonných důvodů, z něhož by bylo lze exekuci odložití. Pro otázku odložení exekuce jest nerozhodno, že o žalobě jest dle § 17, odstavec druhý, ex. ř. jednati u exekucního soudu, ježto byl k ní dán podnět vedením exekuce.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Žalobou, o kterou opírá návrh na odklad exekuce, domáhá se dlužník zjištění, že jest oprávněn sprostiti se závazku, exekucním titulem mu